

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Ursache Petru
Toma Nadejda
Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate de condamnatul Spatari Dumitru, prin care se solicită casarea încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rezina din 11 mai 2016,

A C O N S T A T A T:

1. La data de 19 aprilie 2016 condamnatul Spatari Dumitru a depus plângere împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 - Rezina, privind îngrădirea și afectarea dreptului la informație prin limitarea dreptului de folosire a computerului.

În plângerea depusă condamnatul a indicat că la 16.02.2016 și 04.03.2016 s-a adresat administrației Penitenciarului nr. 17 - Rezina cu cerere de a-i permite un computer personal în celulă în care se deține, fără acces la rețea internet, de avea posibilitatea de a învăța dactilografierea, de a scrie cereri, plângeri, de a studia legislația, dar i s-a refuzat. Ulterior, la 03.03.2016 s-a adresat cu o plângere Procuraturii Rezina de a lua măsuri privind încălcările admise de administrația Penitenciarului nr. 17 - Rezina. La data de 09.03.2016 plângerea a fost expediată spre examinare Penitenciarului nr. 17 - Rezina, care a comunicat, că potrivit dispoziției Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 26d din 21.02.2007, pct. (1), se interzice în penitenciar în scopul utilizării de către deținuți a computerelor, însă în incinta penitenciarului condamnaților la detențiune pe viață este amenajată sala de calculatoare destinată pentru instruirea condamnaților din acest sector. Nu neagă faptul, că în penitenciar există sală cu calculatoare, dar ele sunt vechi și deteriorate. Nu este de acord cu răspunsurile primite. În opinia condamnatului calculatoarele sunt instalate pentru cei ce nu-și pot permite de a-și procura computer, ori să le aducă rudele. În plângere se solicită recunoașterea încălcării drepturilor și libertăților constituționale, recunoașterea răspunsurilor Procuraturii și Penitenciarului nr. 17 - Rezina nelegale și obligarea Penitenciarului nr. 17 -

Rezina de a permite în proprie folosință a unui computer personal în celula fără acces la rețeaua internet.

Suplimentar condamnatul Spatari Dumitru a indicat, că prin răspunsul primit de la șeful Penitenciarului nr. 17 - Rezina, procuratura Rezina i-au fost încălcate drepturile la detențiune. Ordinul pe care s-a bazat administrația Penitenciarului nr. 17 - Rezina a fost emis în 2004, iar Legea cu privire la calculatoare pentru deținuți a fost emisă în 2006. Mai mult, potrivit Statutului de executare a condamnaților se permite folosirea computerelor fără acces la rețea internet. Solicită recunoașterea, că i s-au încălcat drepturile și libertățile constituționale, recunoașterea răspunsurilor Procuraturii și Penitenciarului nr. 17 - Rezina nelegale și obligarea de a permite în proprie folosință a unui computer personal în celulă fără acces la rețea internet.

2. Prin încheierea irevocabilă a Judecătoriei Rezina din 11 mai 2016 de către judecătorul de instrucție a fost respinsă ca nefondată plângerea depusă de condamnatul Spatari Dumitru, împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 - Rezina.

Instanța a conchis, că plângerea condamnatului Spatari Dumitru împotriva acțiunilor administrației Penitenciarului nr. 17 - Rezina, privind îngrădirea și afectarea dreptului la informație prin limitarea dreptului de folosire a computerului urmează a fi respinsă ca nefondată din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 473 Cod de procedură penală, împotriva actelor organului sau instituției care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare, condamnatul precum și alte persoane, drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe sau instituții, pot declara plângeri judecătorului de instrucție din instituția în raza teritorială a căreia se află organul sau instituția respectivă.

Conform art. 227 alin. (1) Cod de executare, condamnatului i se asigură accesul la informația difuzată prin mijloacele de informare în masă, iar alin. (3) al acestui cod prevede că penitenciarul asigură recepționarea emisiunilor radiofonice și televizate. În limitele regimurilor de deținere prevăzute în prezentul cod și în Statutul executării pedepsei de către condamnați, condamnatul poate să se folosească de aparat radio, televizor, casetofon personal sau de orice alte aparate autorizate de către administrația penitenciarului.

Potrivit Statutului executării pedepsei de către condamnați, anexa nr. 1 la Hotărârea de Guvern nr. 583 din 26.05.2006 lit. a) cifra 163 secțiunea a 15-a „dreptul să aibă în propria folosință televizoare, aparate radio și computere (fără dreptul accesării la internet), o au condamnații la detențiune în penitenciar de tip deschis.

Instanța de judecată a constatat, că Spatari Dumitru Condrat a fost condamnat prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30.05.1996 la

detențiune pe viață cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar dreptul să aibă în propria folosință televizoare, aparate radio și computere (fără dreptul accesării la internet), o au condamnații la detențiune în penitenciar de tip deschis.

Din aceste considerente instanța a conchis că plângerea condamnatului Spatari Dumitru Condrat este una nefondată.

3. La 30 mai 2016, condamnatul Spatari Dumitru declară recurs în anulare, solicitând casarea încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Rezina din 11 mai 2016, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a plângerii și constatarea încălcării dreptului lui de a deține în folosință computer propriu.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- prin refuzul de a i se permite să dețină în folosință computer propriu (fără acces la internet) i se încalcă dreptul inserat la art. 16 din Constituție, care garantează libera dezvoltare a personalității, aplicarea perseverentă a principiului legalității. Or, autoritățile publice sunt obligate să asigure condițiile necesare pentru ca libertatea și egalitatea individului să fie reale și efective, să înlăture obstacolele, care împiedică deplina lui dezvoltare și să favorizeze participarea tuturor cetățenilor la viața politică, economică, culturală și socială;

- invocă că își dorește să facă studii fără frecvență și că are nevoie de computer pentru a învăța să dactilografieze;

- menționează, că în penitenciar este o sală amenajată cu computere, dar că tehnica este veche, funcționează greu și timpul de aflare în sala respectivă este limitat la 50 minute pe săptămână, timp care este insuficient.

Ulterior, la data de 21 iunie 2016 condamnatul Spatari Dumitru a depus cerere de recurs în anulare suplimentar, în care a reiterat solicitarea de a i se permite să dețină în folosință computer propriu (fără acces la internet) pe care să-l procure din cont propriu, menționând, că potrivit prevederilor din secțiunea 9-a pct. 87, anexa 6 pct. 17 și anexa 22 Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 583 din 26.05.2006 se permite din contul deținuților dotarea celulelor din penitenciar inclusiv cu computer.

4. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor în anulare declarate, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal conchide, că acestea sunt inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii nr.66 din 05 aprilie 2012, în vigoare din 27 octombrie 2012, persoanele menționate la art. 401 alin.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Însă, art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în redacția Legii sus-menționate, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres, că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

În cazul în care, potrivit legii, o hotărâre judecătorească nu parcurge căile ordinare de atac, aceasta, deși a devenit irevocabilă, nu dispune de calea extraordinară de atac, adică nu poate fi contestată cu recurs în anulare.

Din materialele dosarului, se constată că chestiunea care a fost examinată de către judecătorul de instrucție, este indicat de către recurent că se referă la cele reglementate de art. 473 Cod de procedură penală, ce țin de soluționarea plângerilor împotriva actelor organului sau instituției care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare.

Conform prevederilor art. 473 Cod de procedură penală, încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă.

În speță, se constată că încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rezina din 11 mai 2016, adoptată în temeiul art. 473 Cod de procedură penală, este irevocabilă și Colegiul penal statuează că legiuitorul nu mai prevede căi de atac asupra unei hotărâri judecătorești în acest caz, iar în consecință, o asemenea hotărâre nu cade sub incidența hotărârilor judecătorești irevocabile prevăzute de art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, care sunt pasibile de a fi atacate cu recurs în anulare.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal reiterează că procedura de atac a hotărârilor judecătorești irevocabile cu recurs în anulare este reglementată de art. 452 Cod de procedură penală.

În temeiul art. 453 Cod de procedură penală, raportat la prevederile art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Astfel, Colegiul penal conchide, că hotărârile judecătorești prin care s-au soluționat alte chestiuni decât vinovăția și condamnarea persoanei și care sunt irevocabile, nu sunt pasibile de a fi atacate cu recurs în anulare, ceea ce este prevăzut de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare, astfel, recursul în anulare declarat de condamnatul Spataru Dumitru este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

5. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1), 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor în anulare declarate de condamnatul Spatari Dumitru împotriva încheierii Judecătorei Rezina din 11 mai 2016, deoarece nu îndeplinesc condițiile de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de 14 decembrie 2016.

Președinte

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Timofti Vladimir